

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

FLAKI i FLEKI

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

FLAKI to 'kiszki, jelita', a także 'wnętrzości' i 'podroby' oraz nazwa potrawy, która ma tyłuż zagorzałych zwolenników co przeciwników.

FLEKI natomiast to 'szwskie łatki na podeszwach butów', 'podbicie obcasów'. I – choć znaczenie na to nie wskazuje – słowa te łączą wspólne pochodzenie.

Szwski FLEK – jak wiele innych wyrazów z tej branży – pochodzi z języka niemieckiego: niemiecki der Fleck to 'łata; plama', dawniej również 'kawałek'. Takim kawałkiem solidnej, twardej skóry podbijano niegdyś obcasy – obecnie materiał organiczny jest zazwyczaj zastępowany tworzywem sztucznym.

FLAKI, częściej zwane FLACZKAMI, to potrawa z przedżołądków bydlęcych pociętych na małe kawałeczki. Jest dość prawdopodobne, że FLAKI – potrawa znana i lubiana już za czasów Jagiellonów – mogły wziąć nazwę od skróconego, dawnego, niemieckiego określenia tej potrawy: Kuttel-flecke / Kuttelflecke (obecnie raczej samo die Kutteln lub samo die Flecke, niekiedy die Kaldaunen). Byłyby to więc również „kawałeczki”, tyle że kawałeczki wnętrzości, kawałeczki podrobów. W takim ujęciu etymologicznym słowo FLAK (w l.mn. FLAKI) w znaczeniu 'kiszka, jelito' oraz 'wnętrzości' pochodzi właśnie od nazwy potrawy – a nie odwrotnie. Możliwe również, że do ewoluowania znaczenia przyczynił się łaciński przymiotnik flaccus 'wiotki, obwisły', używany głównie przez medyków w XVII i XVIII w. (a jak wiadomo, FLAKI są sflaczałe – wiotkie, obwisłe, flakowate...).